

VOOR ZIZA

VAN ABBI

Verhalen

*Ik zie jouw ziel in wat je mij vertelt,
een taal die door geen ander wordt gesproken,
van al wat overbleef, nog ongebroken,
als vuur waarin ik met jou samensmelt.*

*Een oud verhaal dat altijd door zal gaan;
omarm mij en bevestig mijn bestaan.*

Rikkert Zuiderveld

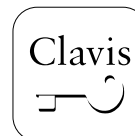

Melanie van de Peut
De omzwervingen van Boek
© 2024 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Omslagontwerp: Clavis Studio
Trefw.: vluchtelingen, migratie, verbondenheid, boeken
NUR 283, 284
ISBN 978 90 448 5224 0
D/2024/4124/001
Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

MELANIE VAN DE PEUT

De omzwervingen van Boek

Voor mijn moeder, die me als jong meisje al meenam naar het asielzoekerscentrum, waar zij zelf vrijwilliger was op de peuterspeelzaal. Ik begon dit boek te schrijven voor jou, omdat je zo verdrietig was over alles wat er in Syrië gebeurde en je zo machteloos voelde. Dit boek is voor jou. Bedankt voor alles wat je me hebt meegegeven. Bedankt dat je me altijd hebt geleerd dat iedere mens telt.

Voor elk kind dat ooit heeft moeten vluchten. Geloof niet in boze en schreeuwende stemmen om je heen. Ga rechtop staan, kijk jezelf aan in de spiegel en weet dit: jij bent net zoveel waard als ieder ander; jij bent gewild, jij mag er zijn, jij hebt iets te brengen in deze wereld. Jij doet ertoe.

Deel 1
Thuis

De meeste boeken dromen ervan om gelezen te worden, maar Boek droomt daar al lang niet meer van. Hij droomt ervan om het eerste boek te worden dat kan verdwijnen. Boek, met hoofdletter? Ja, het boek dat jij op dit moment in je handen hebt, heet Boek. Kijk maar eens goed naar hem, want hij gaat je dit verhaal vertellen.

Het is het verhaal van zijn droom en die gaat niet zomaar over verdwijnen zoals een goochelaar dat doet, met een goochelstok, wapperende doeken en konijnen in een hoed. Nee, dat zijn maar trucs. Boek wil het eerste boek worden dat écht kan verdwijnen. In zijn gedachten en in zijn dromen, in een slaap die zo diep is dat hij niets meer hoort, ruikt of voelt van de buitenwereld. En het goede nieuws is: hij wordt er steeds beter in. Boek heeft eindelijk een droom gevonden waar hij goed in is.

Zijn record is nu zeven maanden: zeven maanden lang was hij verdwenen in een diepe, zorgeloze slaap. Toen hij die keer wakker werd, en de vertrouwde boekenplank weer onder zijn bladzijden voelde, leek zijn roodbruine kaft een paar seconden doorzichtiger dan normaal. Alsof hij langzaam oploste in de lucht om hem heen. Alsof hij al een stukje was verdwenen.

Een paar minuten later was er niks meer aan zijn kaft te zien, maar Boek wist wel beter. Het echte verdwijnen was begonnen.

Op het moment dat dit verhaal begint, is het midden in de nacht. Boek woont nu al jaren op de boekenplank in het bovenste appar-

tement, op de derde verdieping boven autogarage Gazul. Dit is het appartement van zijn mens Abbi, die als automonteur in de garage werkt. Abbi's dochter Ziza woont er ook. Ze is tien, al zegt ze er de laatste tijd graag bij dat ze over een paar weken elf wordt.

Het appartement van de mensen van Boek bevindt zich in een heel gewoon stadje, dat Kabiq heet en in het noorden van het land Syrië ligt. Het appartement is maar klein, maar Abbi en Ziza hebben het er gezellig gemaakt samen. Er zijn drie ruimtes: een keuken die een woonkamer is, een badkamer waar Boek nog nooit is geweest (want wat heeft een boek daar in vredesnaam te zoeken?) en de slaapkamer waar Abbi en Ziza alle twee een eigen bed hebben. In die slaapkamer, boven Abbi's bed, hangt de boekenplank van Boek.

Ook vannacht staat Boek daar. Zoals gewoonlijk is hij weer aan het verdwijnen en dat gaat goed. Heel goed zelfs! Hij is nu al een paar maanden ver weg in zijn dromen. Hij slaapt al heel diep. Misschien is hij wel op weg om zijn vorige verdwijnrecord te breken, maar op dat moment gebeurt er iets vreemds. Er klinkt buiten een geluid. Normaal krijg je Boek niet zo snel wakker, maar dit geluid gedraagt zich anders dan anders. Het klinkt maar heel zachtjes, en toch trilt het dwars door zijn kaft heen, zijn droom in. Doffe dreunen zijn het, helemaal in de verte. Zo ver dat Boek niet weet of hij het nu hoort of in de toekomst.

Bofff, bofff, bofff.

Onrustig probeert Boek het geluid weg te wapperen met zijn bladzijden. Hij wil niet wakker worden, maar het wapperen helpt niet. Het dreunen gaat door, dwars door zijn droom heen.

Bofff, bofff, bofff.

Boek wappert harder met zijn pagina's. Hij verliest zijn evenwicht.

Hij schrikt en valt met een luide plof opzij tegen de muur. Nu is hij echt wakker. Slaperig gaat hij weer recht overeind staan. Hij probeert om zich heen te kijken, maar dat lukt niet meteen.

Het witte waas uit zijn droom blijft de laatste tijd steeds langer hangen. Als een soort mist, die maar heel langzaam optrekt. Op de boekenplank naast hem worden de vormen van zijn buurboeken een voor een zichtbaar. Zodra Boek ze ziet, wordt hij onrustig. Hij heeft ze toch niet wakker gemaakt? Door hen is hij ooit begonnen met dromen over verdwijnen.

Boek kijkt gespannen in hun richting. De boeken staan een klein stukje van hem af. Ze hangen tegen elkaar. Heel stil. Boek luistert goed en dan hoort hij een zacht gesnurk. Dat klinkt duidelijk als Vier, het dikste boek op de plank. De andere boeken slapen zo te horen ook nog. Ze hebben niks gemerkt. Opgelucht nestelt Boek zich terug op zijn vaste plekje tegen de muur. Er is niks aan de hand. Het was gewoon een rare droom. En terwijl de laatste mistflarden wegtrekken, maakt Boek zich klaar om opnieuw te verdwijnen. Maar dan hoort hij weer iets.

Bofff. Bofff. Bofff.

Boek staat meteen stokstijf overeind. Daar is dat geluid weer! Het klonk dus toch niet alleen in zijn droom. Dit is echt. Maar wat is het? Hij heeft nog nooit zoiets gehoord. Ongerust kijkt hij opzij, maar de andere boeken zijn nog steeds in een diepe slaap verzonken. Boek kijkt over het randje van de boekenplank heen. Schuin onder hem, op het nachtkastje van zijn mens Abbi, licht het scherm van een mobiele telefoon in het donker op: het is drie uur 's nachts, staat erop, en 15 juni. Boek heeft deze keer dus meer dan drie maanden geslapen. Misschien is er buiten wel iets veranderd in de tijd dat hij weg was.

De vage onrust die al tussen zijn bladzijden hing, wordt nu scherper.

Boff. Boff. Boff.

Zenuwachtig kijkt Boek de kamer rond, op zoek naar aanwijzingen. Er is iets aan de hand, maar wat? Aan de andere kant van de kamer ligt Ziza in bed, onder de dekens. Net als de andere boeken is ze diep in slaap. Alleen een klein plukje zwarte krullen komt boven de dekens uit. Recht onder Boek ligt Abbi in bed. Hij lijkt wel iets te merken van het geluid. Hij slaapt onrustig. Hij ligt dwars over het grote bed en hij heeft de dekens van zich afgetrapt. Abbi mompelt in zijn slaap, en toch wordt hij niet wakker.

Het geluid dreunt door. Boek hoort het niet alleen, hij voelt het ook. Het trilt door zijn bladzijden. Boek drukt zich tegen de muur aan om het trillen te stoppen.

Boff, dreunt het, boff.

De dreunen klinken als de voetstappen van een gigantische reus. Een reus die nu nog ver weg is, maar die met elke doffe dreun dichterbij stamp. Om alles op zijn weg te vermorzelen.

Boff. Boff! BOFF!

Soms kan Boek zijn eigen gedachten niet tegenhouden. Dan slaat zijn fantasie op hol en ziet hij dingen voor zich die hij eigenlijk niet wil zien. Boek stelt zich voor hoe de reus met elke BOFF een stap dichterbij komt, tot hij uiteindelijk zijn schele oog voor het raam van hun appartement houdt. De reus tuurt door de kier tussen de gordijnen naar binnen, hij grijnst en laat dan zijn vuist boven op het dak van het appartement vallen. De muren schudden ervan. De reus steekt zijn arm dwars door het raam naar binnen, rinkelend glas spat alle kanten op, de enorme hand grijpt Abbi van het bed en ...

BOFFF!

Stop, fluistert Boek zichzelf streng toe. Stop. Zijn fantasie is weer eens in een achtbaan gestapt, die hij bijna niet kan stoppen. Hij trilt nu zo heftig dat het niet meer alleen aan de dreunen kan liggen. Reuzen bestaan niet, zegt hij in gedachten tegen zichzelf. Abbi is niet weg en Abbi gaat niet weg. Abbi blijft hier. Kijk, hij ligt nog gewoon in zijn bed.

Het is vast niets, dat geluid, fluistert Boek tegen zichzelf. Het is vast niets. Ze zijn een huis aan het bouwen in een stad verderop. Ze heien, slaan palen in de grond om het huis stevig te laten staan. Dat is het geluid. Dat moet het zijn.

BOFF. BOFF. BOFF.

Boek probeert het geluid te negeren. Hij richt zijn blik weer op het plukje haar van Ziza, dat boven de dekens uitsteekt. Als je heel goed kijkt, zie je dat het heen en weer beweegt op haar ademhaling. Heen en weer. Heen en weer. Boek laat zijn bladzijden zachtjes meegolven op het ritme: heen en weer, heen en weer. Zie je wel, het helpt al. Het geluid in de verte dreunt door, maar het trillen binnen zijn kافت stopt. Hij moet rustig worden. Gewoon wachten tot het geluid stopt. En dan wachten tot Ziza naar school is. Pas daarna kan hij weer beginnen met verdwijnen, want Ziza maakt als ze wakker is veel lawaai; daarbij is verdwijnen onmogelijk. Nee, als Ziza eenmaal weg is, kan hij beginnen. Het komt goed. Als hij zijn best doet, kan hij al ver weg zijn in zijn dromen voor de dag om is.